

Handläggare
Henrik Nerlund
Telefon: 0850829767**Till**
Stadsbyggnadskontoret

Hammarbyhöjden 1:1, förslag till detaljplan för område invid kv. Cikadan, 2016-00773

Med anledning av stadsbyggnadskontorets remiss av rubricerat ärende vill Skönhetsrådet anföra följande.

Beslut

Skönhetsrådet avstyrker förslag till detaljplan i föreliggande form och anser att platsen bör utvecklas utifrån dess dignitet som skärningspunkt mellan flera stadsdelar. Ny bebyggelse behöver utvecklas både som volymer och i gestaltning samt att möjligheten till en ny tunnelbaneuppgång utreds.

Ärendet

Föreliggande ärende innebär att nya bostäder uppförs i ett befintligt mindre grönområde mellan Hammarbybacken, Olaus Magnus väg och Palandergatan. Den senare gatan får en delvis ny sträckning och Olaus Magnus plan samt Forsskålgatans avslutning får upprustad beläggning och grönska. En befintlig tryckstegringsstation och en elnätscentral ges planstöd genom förslaget.

Den aktuella platsen ligger i skärningspunkten mellan flera stadsdelar och utgör en nod mellan Hammarbyhöjden, Johanneshov, Hammarby sjöstad och Södermalm. Detta möte mellan stadsdelar kan avläsas i dagens situation där smalhus möter punkthus. Enligt stadens planfilosofi under mellankrigstiden skulle ytterstaden bebyggas med trevånings smalhus samtidigt som punkthus undveks. I Hammarbyhöjden ägde staden marken och kunde därmed genomföra filosofin. I Johanneshov var staten markägare och en högre exploatering med högre hus tvingades fram. Dagens plats kan därmed ses som en improvisation som kan må bra av att utvecklas till en mer sammanhållen helhet. Med dagens planfilosofi om att bygga samman stadsdelar kan platsen sägas utgöra en central del i en sekvens av nya rumsligheter längs Hammarbybacken, tydligast manifesterade i kvarteren Fredriksdal och Mårtensdal. I det 2016 beslutade programmet för Hammarby-Björkhagen (Dnr 2012-10147) beskrivs detta enligt följande.

”För att stärka entrén till Hammarbyhöjden och förtydliga stadsstråket som löper vidare mot Kärrtorp utvecklas ny bebyggelse

i korsningen Hammarbybacken-Olaus Magnus väg. Nathorstvägen förlängs mot Hammarbybacken för att ge möjlighet till två tydliga kvartersbildningar vid Hammarbyhöjdens entré. Platsen är visuellt viktig och stor vikt bör läggas på gestaltning av kvarteret.”

Rådet instämde i detta i sitt yttrande över programmet (Dnr 2014-0186) och ansåg följande.

”Skönhetsrådet anser att platsen är en viktig pusselbit när det gäller att koppla samman Hammarbyhöjden till Gullmarsplan och den planerade nya bebyggelsen längre ner mot Hammarbyvägen. Rådet ställer sig således positivt till att platsen utreds vidare.”

Det föreliggande förslaget har enligt rådets mening inte tagit dessa förutsättningar till vara, utan det presenterar en monoton bebyggelse som inte fungerar som platsskapare. En allt för stor önskan om att likna smalhusen, utan att lyckas med smala volymer, har styrt förslaget på ett olyckligt sätt både när det gäller volymernas placering och deras gestaltning. Med tanke på läget mellan områden med olika typologier bedömer rådet att det finns en stor frihet i valet av typologi och att det bör styras av platsens unika läge och förutsättningar. Den befintliga tryckstegringsstationen är ytterligare en utmaning som behöver tas tillvara.

Skönhetsrådet anser att förslaget bör utgå ifrån platsens dignitet i staden som helhet. Mötespunkten mellan stadsdelar och synligheten i stadsbilden motiverar hög arkitektonisk verkshöjd och ett omhändertagande av bottenvåningarna för att skapa förutsättningar för stadsliv. Publika lokaler bör vändas mot både Olaus Magnus väg och Hammarbybacken. En väl gestaltad plats ovanpå tryckstegringsstationen bör utredas. I programförslaget från 2016 delas bebyggelsen in i två kvarter med Nathorstvägens förlängning till Hammarbybacken som åtskiljare. Detta skapar både utblickar från Hammarbyhöjden och trygga rum som tydligt beskriver vad som är offentligt och privat. Detta bör fortsatt vägleda planprojektet. Mot tunnelbanespåren bör inte bebyggelsen ta ett språng i höjd utan vara mer sammanhållen. Tillkommande bebyggelse bör dessutom volymmässigt samordnas med kommande utveckling i kvarteret Bilstallet.

Rådet till skydd för Stockholms skönhet

10535 Stockholm
Telefon 0850829767
Växel 08-50829000
henrik.nerlund@stockholm.se
stockholm.se/skonhetsradet

Rådet anser vidare att närheten till Skärmarbrinks tunnelbanestation bör initiera en diskussion med Trafikförvaltningen/SL om att öppna en ny västlig uppgång. En sådan uppgång skulle i det närmaste landa i det aktuella planområdet och vara ett argument för att undvika kostsamma sprängningar för garage, då en direktkoppling

till tunnelbanan borde eliminera näst intill samtliga parkeringsplatser i kvarteret.

Avslutningsvis anser rådet att föreslagen upprustning av Olaus Magnus plan och Forskålgatans avslutning är välkomna. I samband med detta bör stadsbyggnadskontoret som en del i utvecklingen föreslå namnberedningen att dessa båda platser får fastställda namn, något de inte har idag. Rådet ser en mycket stor potential i att utveckla dessa platser till centrala attraktiva miljöer där människor vill röra sig i betydligt större omfattning än idag.

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Magnus Henrik Erkki,Nerlund	2022-01-26
Inga Margareta,Varg	2022-01-26